JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Woensdag 11 Januarij. N°. 3.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **ZESTIG DUITEN** voor de **VIJF WOORDEN** behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, gerekend van 6 Maart 1854, en met behoud van regt op pensioen, de directeur der producten en civiele magazijnen *P. B. J. de Veer.*

Eervol, uit de betrekking van commies bij den assistent-resident van Aijer Bangies en Rau, *C. M. G. A. M. E. Verstege*, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, *E. Oeser*, waarnemend posthouder te Tandjoeng Ampalo (residentie Padangsche Bovenlanden).

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, *J. C. Bout*, gewezen klerk op het policiekantoor te Semarang.

Op verzoek, dan wel uithoofde van vertrek, eervol, als leden bij de sub-commissiën van onderwijs:
te Poerworedjo (Baglen), *A. W. Kinder* en *J. A. de Galz.*
te Passaroean, *A. van Davelaar* en *C. J. Hoffman.*
te Soerabaya, *F. N. Nieuwenhuijzen* en *G. H. Uhlenbeck*, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van de afdeeling XIII Kotta, Siroekan, Soepayan, III Kotta, Allahan Pandjang en Soengie Pagoe, *J. A. W. van Ophuijsen*, thans controleur der eerste klasse in diezelfde afdeeling.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot hoofdcommies, *R. Keijzer*, thans eerste commies aldaar.
Tot eersten commies, *K. W. F. von Lutzow*, thans tweede commies aldaar.
Tot tweeden commies, *L. de Chauvigny de Blot*, ambtenaar op wachtgeld, laatst controleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang.
Tot tweeden stadsgeneesheer te Samarang, *H. Hijmans*, thans belast met de waarneming der civiele geneeskundige dienst in de residentie Japara.
Tot commies bij den assistent-resident van Mandheling, *W. B. Davidson*, thans ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Sumatras Westkust.
Tot commies bij den assistent-resident van Priaman, *H. Thieben*, thans ambtenaar ter beschikking van den controleur te Natal.
Tot commies bij de comptabiliteit op het kantoor van den gouverneur van Sumatras Westkust, *L. Andrée Wiltens*, thans posthouder te Oelakan.
Tot opzieners der eerste klasse voor het houden van toezigt over de Cultures ter Westkust van Sumatra:
te Troesan, in de zuider-afdeeling der residentie Padang, *J. C. Schoggers*, thans posthouder te Oeloe en Pakanten.
te Payakombo, in de residentie Padangsche Bovenlanden, *H. de Hart*, thans posthouder te Halabang.
te Oeloe en Pakanten, residentie Tappanolie, *W. van der Valck*, thans posthouder te Siroekam en Soepayan.
in Mandheling, residentie Tappanolie, *H. J. A. Scholte*, thans waarnemend schout te Padang.

Bij de Subcommissiën van Onderwijs.

Tot leden te Poerworedjo (Bagelen), *G. van Beest Holle* en *W. Milar.*
Tot leden te Passaroean, *P. L. de Gaaij Fortman* en *G. J. Graichen.*
Tot lid, tevens secretaris, te Rembang, *F. Ketting Olivier.*
Tot lid te Rembang, *J. J. de Rooch.*
Tot leden te Bezoekie, *J. D. Franssen van de Putte* en *G. R. P. Umbgrove.*
Tot secretaris te Bezoekie, de tijdelijke secretaris der residentie.
Tot leden te Soerabaya, mr. *A. Mangelaar Meertens* en de eerstaanwezenden officier der genie.

GOEDGEKEURD:

Dat bij de Subcommissien van Onderwijs, zijn

ONTSLAGEN:

Uithoofde van vertrek, eervol, te Menado, het lid *E. F. van Daalen*; te Benkoelen, het lid, tevens secretaris, *S. Serlé.*

BENOEMD:

Te Menado tot lid *H. J. Daniels*; te Benkoelen tot lid, tevens secretaris, *W. Schminke.*

GEPLAATST:

bij het binnenlandsch bestuur ter westkust van Sumatra:
de controleur der derde klasse mr. *W. A. Hennij*, in de districten Loboe Basso en Tikoe, afdeeling Priaman.
de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur aldaar, *J. Blaaupot*, in het district VII Loerah en VIII Kotta, thans in hetzelve het gezag uitoefenende.
de commies bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Padang, *J. C. Boyle*, in de afdeeling Padang.
de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur aldaar, *F. C. L. C. J. Spangenberg*, in de afdeeling Sibogha, residentie Tappanolie.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der posterijen, speciaal om te worden belast met de in ontvangstname, de afgifte en het overbrengen aan boord van het particuliere stoomschip *Java*, van de brievenmalen, welke van Batavia naar Singapore en terug verzonden worden, de klerk op het bureau van den directeur der producten en civiele magazijnen *L. C. J. A. de Vogel.*

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den predikant bij de protestantsche gemeente te Batavia *J. J. Scheuer.*

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid van den raad van verdediging, de luitenant-kolonel der artillerie *C. H. G. Steuerwald*, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene diensten.
Eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de aspirant-betaalmeester der militaire administratie *J. van Olkoff.*
Uit Zr. Ms. militaire dienst, de aspirant-betaalmeester der militaire administratie *J. R. Hoffman.*

VERLEEND.

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van den lande, aan den eersten luitenant der infanterie *A. Raaijmaakers.*

Advertentien.

Kantoor van den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten te Batavia.

De directeur der middelen en domeinen maakt bij deze bekend, dat het kantoor van den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, van af den 1sten Februarij aanstaande zal zijn verplaatst in het daartoe bestemde gebouw aan het jaagpad.

BATAVIA, den 10den *Jan.* 1854. *De Directeur voornoemd,* VAN DE GRAAFF.

Bij de op heden plaats gehad hebbende uitloting van effecten, ten laste van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, zijn ter aflossing aangewezen:

Van de *elfde* uitloting der *vier en een half* percents obligatien, gecreëerd bij besluit dd. 27 Junij 1843 lett. F², Nos. 4, 13 en 14.

Van de *negende en laatste* uitloting der *zes* percents obligatien, gecreëerd bij besluit dd. 17 Augustus 1845 no. 1. Nos. 10, 12, 24, 36, 42, 58, 64, 65, 81, 101, 106, 111, en 112.

Ter ordonnantie van de Algemeene Rekenkamer.
De Secretaris,
VAN WEELDEREN.

Venduttien.

Op Maandag 16 Januarij 1854, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *H. Vaupel* op Rijswijk, westzijde van de Harmonie.

En

Voor het commissiehuis van *John Pryce & co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

De op den 17den dezer te houden vendutie zal, instede van in het locaal van het collegie van boedelmeesteren, ten sterfhuize van wijlen den chinees *Khouw Boeko*, gelegen aan de Zuider-voorrij (Djambatan Batoe), plaats hebben.

Vertrekkende Personen.

H. W. Palm en familie. — G. Dennison.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. N. H. DE VOGEL
met
G. P. GIJSBERS.

BATAVIA, 7 *Januarij* 1854. (51)

Het behaagde God, op den 11 December jl., tot zich te nemen, mijne dierbare jongste dochter *Wilhelmina Johanna Louisa*, na een aanhoudend lijden van 11 maanden.

Haar verscheiden deed het moederhart, in een' betrekkelijk korten tijd, ten zesden male het smartelijke van het verlies van innig geliefde panden gevoelen.

H. W. Wed. VAN MEEVERDEN,
geb. *Bar. van Neukirchen*,
(37) genaamd: *van Nijvenheim.*

VENDUTIE

Op Maandag den 16den dezer, voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendu salaris, van een factuur Fransche Spiegels en Schilderijen, zonder reserve; zoo mede Porceleinen Theeservie zen en Botervlootjes, Engelsche Tafelmessen in stellen, Tapijten en Alcatieven, IJzeren Ledikanten, Bronzen Inktkokers, Lijnwaden, alsmede de op de Vendutie van den 22sten December onverkocht geblevene Boekwerken. (42)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 18 Januarij 1854, voor de pakhuizen van *Hunter, Houghton & Co.*, door *John Pryce & Co.*, tegen 4 pCt. vendusalaris, van:

5 Engelsche Reiswagens,
140 » Pedattieassen,
» Wagenveeren,
» Zadels, Hagel,

Roskammen en Borstels, Filtreermachines, IJzeren Spijkers, Verlakte Koetsiershoeden, eene partij Zeep en Parfumerien van *John Gosnell & Co.*, Engelsche Tafelzuren, Mostord, Saucen, Champagne, Vingerglazen, Adrianopel Roode Doeken, Lijnwaden, enz., enz.; hetwelk alles zonder reserve zal worden verkocht. (22)

Op Woensdag den 18 Januarij 1854.

Vendutie.

ten huize van den Heer *C. G. Coorengel*, op Tana-Abang, door Gebr. *Roselje & Co.*, van een' netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit: Mahonijen andere houten Meubelen, als Canapé's, Fauteuils, Stoelen, Tafels, Kasten, Speeltafels, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Zilver-, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, goed gedresseerde hardloopende Paarden, Rijtuigen, enz. (46)

De ondergeteekenden zullen op hunne naaste vendutie mede verkoopen:

eene Obligatie

ten laste van den Chinees *Jap Haysan*, groot ƒ 4000,—.

(38) VOUTE & JACOBSEN.

De ondergeteekenden zullen op Dingsdag den 24sten Januarij aanstaande, op vendutie verkoopen:

EEN TUIN EN ZAAILAND,

bebouwd met blokken steenen Bijgebouwen met pannen gedekt, een Paddy Lombong van steen en planken, met pannen gedekt, gelegen Pekembangan (buurt Djatie), blok O, deel 8, No. 67, bij de verponding geregistreerd onder No. 6167.

(1319) A. VAN OMMEREN & Co.

Wordt gevraagd

eene Persone geschikt tot de opleiding van 4 kinderen, waarvan het oudste 7 jaren telt. Adres onder Letter A aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (45)

☞ Eene weduwe met kinderen en zonder eenig middel van bestaan, zag zich gaarne geplaatst in eene huishouding, om het opzigt over dezelve waar te nemen. Zij gevoelt zich tevens in staat, eenige kinderen onderwijs, benevens les in de handwerken en op de piano en guitar te geven.

Adres, franco lett. Z bij de boekhandelaren en boekdrukkers

(33) LANGE & Co.

THEODORA. (*vervolg.*)

Ik heb gezegd dat de Beresfords landeigenaars waren en Arthur hun eenige zoon was. De dag waarop hij meerderjarig werd, zou dus een groote feestdag wezen. Natuurlijk kwam ik zeer zelden buiten 's huis; maar het was lang beloofd dat wij bij die gelegenheid eene week bij hen zouden komen doorbrengen, en die tijd was nu digt op handen; reeds op den tweeden dag na dat gesprek met mijn kind zouden wij naar hen toe gaan. Vroeg op dien dag gingen wij dus ook.

Ik heb er nog geene melding van gemaakt dat de Beresfords in de laatste veertien dagen nog andere gasten hadden, behalve Nevill, namelijk een broeder van mevrouw Beresford, kolonel Haughton, met zijne vrouw en twee kinderen, een jongen en een meisje. Zij waren pas uit Indië terug gekomen, waar mevrouw Haughton vele jaren had doorgebragt. Zij was zwak van gezondheid en ging niet veel uit, zoodat zij mij bijna vreemd was gebleven; maar het weinige dat ik van haar gezien had, en alles wat Dora mij van haar had verteld, beviel mij zoozeer, dat ik lang geen spijt had over deze gelegenheid om haar beter te leeren kennen. Zij had iets sierlijks en vleijends in hare manieren, dat de meeste menschen gunstig voor haar innam, en hoewel niet jong meer mogt zij nog schoon genoemd worden.

Het was daags na onze aankomst, en er heerschte zekere blijde spanning van verwachting door het geheele huis, want de volgende morgen zou Arthurs verjaardag doen aanbreken, en dien dag gaf mevrouw Beresford eene groote kinderpartij, uitdrukkelijk ter eere van kleine Agnes en Henry Haughton. Ik geloof dat wij al de kinderen van zes of zeven mijlen in het rond bijeen hadden, en den geheelen langen zomer namiddag was er muziek en dans geweest, en had men onophoudelijk vrolijke stemmetjes hooren schateren. Allen waren even vergenoegd, en vele volwassen waren voor een poos wederom kinderen geworden, om deze met hunne spelen voort te helpen.

Het werd laat, en zelfs de vlugste voetjes begonnen naar wat rust te verlangen toen er uit eene groote groep, die zich verzameld had, luid om pand verbeuren werd geroepen; en een oogenblik later waren allen druk aan den gang om allerlei snuisterijen op te zamelen, en Dora in den schoot te storten; en toen kwam het aardigste van het spel en werd er telkens gelagchen en in de handen geklapt, als de eigenaar of eigenares van een pand zich moest noemen.

Juist was het schaterende gelach bedaard, dat de komieke manier waarop Nevill eene opgelegde boete verrigtte had doen opgaan; en ik herinner mij nog zeer wel hoe vergenoegd hij voor Dora's schoot kwam knielen om de volgende boete uit te spreken. Zij hield in hare geslotene hand eene ringetje op, en op de gewone vraag wat de eigenaar van dat pand doen moest, antwoordde hij vrolijk:

— Ons zijne eigene levensbeschrijving laten hooren.

Er kwam eene korte poos van stilte, terwijl men wachtte dat Dora zou zeggen van wie het pand was; maar zij sprak niet, want het ringetje was haar eigen. Nevill was van zijne knieën opgestaan, en toen hij het ringetje zag, dat hij kende, riep hij uit:

— Wat, Miss Wildred, is dat u ten deel gevallen?

Zij keek haastig van hem naar mij om, en zeide snel: Tante Dina! alsof zij wilde dat ik spreken zou. Maar eer ik nog den mond kon openen, kwam mevrouw Beresford naderbij en zeide:

— Nevill mij dunkt, het zou niet mooi zijn op die boete te staan. Wij kunnen immers niet denken dat jonge juffers genegen zullen zijn om in het publiek hare eigene geschiedenis te vertellen.

Ik kwam Nevills antwoord voor en zeide:

— Maar als gij mijn verhaal van Dora's levensgeschiedenis wilt hebben, in plaats van haar eigen, geloof ik er voor te kunnen instaan dat zij gewillig zal zijn om u die te laten hooren. Zal het zoo zijn, mijnheer Erlington?

Maar hij verlangde dat men van de zaak zou afstappen en was zelfs verdrietig dat er een woord van gesproken was. Ik begreep zijne kieschheid wel, en was hem daarvoor in mijn hart dankbaar; maar ik wist ook

Bij eene Europeesche familie op eene der buitenbezittingen wordt gevraagd eene gouvernante. Adres mevrouw *Klussman*, Institutrice, op het Koningsplein. (21)

Een ambtenaar die 's lands dienst wenscht te verlaten, zoekt geplaatst te worden in eene particuliere landelijke administratie.
Adres Uitgever dezer Courant, onder de letter M. (19)

Met onderling goedvinden, is de firma *Brandon & Meijer* op heden gedissolveerd.

De tweede ondergeteekende zal de affaire van provisien en dranken voor eigen rekening en onder de firma *L. Meijer*, in het tot dusverre door de firma *Brandon & Meijer* geoccupeerde lokaal voortzetten; is tevens met de verdere likwidatie derzelve, als ook met die der vroegere firma *S. D. Brandon* belast, en worden de achterstallige debiteuren verzocht hun debet met dien heer te vereffenen, die daarvoor zal teekenen: *Brandon & Meijer* in likwidatie.

De eerste ondergeteekende zet de affaire van heeren mode-artikelen en de kleedermakerij voor eigen rekening en onder de firma *S. D. Brandon* voort, in het lokaal vroeger geoccupeerd door de heeren *Hunter, Houghton & Co.*, tegenover de Javasche Bank.

Beiden voor het tot dusverre genoten vertrouwen dankende, recommanderen zich in hunne nieuwe affaires.

S. D. BRANDON.
(27) L. MEIJER.
BATAVIA, 1 *Januarij* 1854.

De Heer *B. Kopersmit* heeft opgehouden werkend deelgenoot onzer firma te zijn, maar is van af heden als associé commanditair opgetreden, en zal de Heer *J. A. Ruhle*, werkend deelgenoot onzer firma te Samarang, van af dien datum, ook als zoodanig alhier geïnteresseerd zijn.

(18) B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, 1 *Januarij* 1854.

KLEEDERMAKERIJ
en
MAGAZIJN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN
van
S. D. BRANDON,
Nieuwpoortstraat, over de Javasche Bank.

Op Donderdag 12 dezer is het Magazijn geopend, en worden bestellingen aangenomen op alle soorten van Heeren Kleedingstukken, die tot de minste prijzen en met den meesten spoed zullen gereed zijn.

Tevens is het Magazijn ruim voorzien van Heeren-Boeken, Foulards, Handschoenen, Overhemden, Borstrokken, Onderpantalons, Kousen, Sokken, Lakens, Broekenstoffen, Vestenstoffen, Hoeden, Petten, Schoenen, Pantoffels en alles wat tot een compleet Magazijn in dit vak behoort. (43)

L. H. LUCK

heeft ontvangen een groot assortiment Hang-Klokken en Zilveren Horologien, dewelke bij hem tot billijke prijzen verkrijgbaar zijn. (39)

La soussignée a reçue des Corsets, avec et sans coutures. Jupes Crinoline, Mitaines Filet noir et blanc.

(41) M. JANET.

Op nieuw ontvangen het ondervolgende:

Rowland's Odente en Macassar Oil, Essence of Jamaica Ginger, Dr. *Steer's* Opodeldoc. Indelible Markino Ink, Smellingsalts in étuis, *Murray's* Fluid Magnesia, Peppermints Pipes en Lozenges, Pure Cod Liver Oil, 1e. qualiteit Engelsche Bougies en Catheters, diverse Clysopompen, Papier d'*Albespeyres*, Boerhavische Klontjes, enz., bij

(31) N. LANGE.

TE KOOP

Het Huis en Tuin gelegen op Jacatra, toebehoorende aan Mevrouw de weduwe *Gratiaan*.

Adres bij

(34) W. T. GOTTER.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN.

Een Rijpaard hoog 4. 6 duim benevens een span buitegewoon kleine en goed gedresseerde paardjes geschikt voor een kinderwagen of kleine handchaise.

Te bezigtigen bij den Heer *Tentée* Stads-Herberg.

(50) P. KESSLER & Co.

OP NIEUW ONTVANGEN
en verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden.

Linnen Kasten van massief Mahonijhout,
Hang dito » dito dito
Spiegel dito » dito dito
Boeken dito » dito dito
Etagère dito » dito dito
Groote Toiletten Duchesse van massief Mahonijhout,
Kleine dito dito » dito dito
Speeltafels . . . . . » dito dito
Groote ronde Tafels . . » dito dito
Ronde en ovale Tafels met Marmeren Bladen, van massief Mahonijhout.
Canapé Tafels met Marmeren Bladen, van massief Mahonijhout.
Knapen met Marmeren Bladen, van massief Mahonijhout
Consoles » dito dito » dito dito
Buffetten . . . . » dito dito
Etagères de Salon . . . . . » dito dito
Causeuses . . . . » dito dito
Groote Fauteuils in soorten . . » dito dito
Zieken Stoelen . . . . . . » dito dito
Balanceer dito . . . . . . » dito dito
Schrijftafels . . . . » dito dito
Secretaires.
Hanglampen met 1 en 2 lichten.
Muurlampen » 1 en 2 dito.
Tafellampen.
Scheermessen en Aanzet-riemen.
Europesche Rijtuigen, waaronder een **Reiswagen**, echt *Sheffield's* Pleetwerken, gelijk aan Zilver.
Diverse Goud- en Zilverwerken, zeer geschikt voor Cadeaux.
Groote Spiegels in prachtige Lijsten, waaronder van 6 tot 7 Rijnl. voeten, zonder inbegrip van de Lijst.
IJzeren Ledikanten in soorten.
Gezette en ongezette **Brillanten**.
Wit Porceleinen Tafel Serviezen voor 36, 24 en 18 personen.
Cristallen Dessert.
Eene fraaije Collectie **groote Gravures** in rijk vergulde Lijsten, waaronder vele nieuwe Sujetten.
Brandwaarborg Kasten.
Muzijkdoozen, spelende 6 à 8 Airs.
Een groote staande Klok met Orgel muzijk.
Fraaije Porceleinen Vazen.
Mingo's (Dopjes voor Billard Queüen.
Ronde en vierkante Karpetten.
Bankkleedjes (Alcatieven) en Pendules.

(28) GEBR. ROSELJE & Co.

TE KOOP,

Een huis op Weltevreden, in de nabijheid van het paleis, te bevragen bij

(29) RETGERS.

Wegens Vertrek te Koop.

Een Wagen met een paar goed gedresseerde Paarden, benevens een goed gedresseerd Rijpaard, hoog 4 voet, 2 duim ruim, te bevragen bij den kapitein *Simons*, Bazaar Seneen. (25)

TE HUUR

Om tegen primo Maart te aanvaarden: een groot Heerenhuis met uitgebreiden Tuin en Erf, gelegen Gang Chaulan, naast de rivier Petadjo, nu nog bewoond door den Wel Edele Heer *Ramack*.

Te bevragen bij

(35) E. WIJSS, q.q.

TE HUUR

Primo Februarij het Huis thans bewoond door den Heer *Groll*, op Noordwijk.

(20) VEUGEN.

TE HUUR

Een Huis te Petadjo (Gang Chaulan), onmiddelijk te aanvaarden.

Te bevragen bij

(36) E. WIJSS, q.q.

TE HUUR

Een Huis op Noordwijk. — Nadere informatien bij

(40) Dr. EISINGER.

FRANKFORT LOTTERY.
STATE LOTTERY.
Established 1789.

Grand Prize and Premium distribution of the Free City of *Frankfort* on the Maine of

Florins 1,064,780 equal to about 88,000 p. Sterling.

This distribution is guaranted, authorized and under the Management of the Government, contains 18,400 numbers in all, out of which 6000 prizes and 11 premiums are drawn. Secondly, the prizes are, one of 200,000 fls. about £ 16,700 (12 fls. being equal to £ 1 st.,) one of 100,000 fls., and a premium of 100,000 fls., also prizes of 50,000 fls., 20,000 fls., 15,000 fls., 12,000 fls., besides many other smaller ones.

Leading Features of this Lottery.

Guarantee by the *Government* of the *Capital* required for the full payment of Prizes to Shareholders.

Administration by a *Special Committee*, appointed and superintended by the legislative body of the *High Senate*.

Security given by General Agents.

The *fair* and *equitable* management of the drawing, each Number being drawn and its fate *distinctly* pointed out in the List of Results published and revised by the Executive Committee.

Drawings in Public and *Immediate Payment in Cash* of the Prizes gained on presenting the winning numbers.

The Drawing takes place irrevocably on the 27th. of March and close on the 22th. April 1854.

PRICE OF SHARES.

One Whole Share £ 10 st. One Half Share £ 5 st.
One Quarter Share £ 2:10 sh.

The following advantages are given by taking a number of Shares, viz:

5 Shrs, or 10/2 Shrs, or 20/4 Shrs, Cost only £ 45 st.
10 » » 20/2 » » 40/4 » . . . . » 80 »
20 » » 40/2 » » 80/4 » . . . . » 150 »

Remittances can be made in Drafts on Holland at 12 fls. = £ 1 st., or the Money can be paid to any Bank of respectable Commercial House for transmission to Messrs. *Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

Immediately after the Drawing, Officials Lists will be sent to each Shareholder.

Shares and Prospectus are to be had of the undersigned, who are *appointed* for the sale of Shares for Home and Foreign Countries.

The Prizes obtained will be paid in Batavia through an established Bank, and parties having transactions in any of the principal Towns in Europe can intrust them to our Firms.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lottery Agents. Frankfort on Maine.

Prospectus may be seen at the office of this paper and money will be received on account of the above. (1293)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den [illegible] Candidaat Notaris worden verzocht, ten spoedigste aangifte of betaling te doen aan

Als Test. Executeur,
E. J. H. VAN DER BEEK.
(48) *Gang Petjanongan.*

Wissels op *Londen* en *Singapore*

bij
(30) MORGAN, MELBOURN & Co.

Wissels op *Nederland.*

bij
(3) G. SUERMONDT & Co.

Wissels op *Nederland*

bij
(7) DE WEERDT, RUYL & Co.

Het November Nummer van

Dr. van Hoëvell's Tijdschrift van Nederlandsch Indië

bevat een treffend gelijkend Portret van

De Hertog Bernhard van Saxen Weimar,

als Kommandant van het Indische leger, met bijschrift, benevens een uitgewerkt stuk over

De Verwikkelingen van het Indisch Gouvernement met de Chinesche bevolking op Borneo, opgehelderd door *acht kaarten en plannen*.

Het abonnement voor 1854 op genoemd Tijdschrift, dat steeds toeneemt in belangwekkenden inhoud, staat open bij

(47) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

---

wat mijne Theodora verlangde, en wilde hem dus zijn zin niet geven, maar zeide dat ik, als de kinderen weg waren, de geschiedenis verhalen zou; en toen ging het spel voort.

Het was over tienen toen men zich om mij verzamelde om Theodora's geschiedenis te hooren. Er was niemand anders bij dan de Beresfords, de Haughtons, Nevill en wij. Ik zag dat mijne arme Theodora ontroerd was, maar wilde haar niet laten blijken dat ik dit opmerkte of in hare aandoening deelde, en dus nam ik mijn breiwerk en begon onder het spreken bedaard te breijen, slechts nu en dan het hoofd opligtende om den een of ander van mijne hoorders aan te zien — meestal Nevill, omdat de ernstige blik, dien hij op mij gevestigd hield, dit meer scheen te verlangen dan de anderen.

Er was inderdaad niet veel te verhalen en ik was zonder stoornis bijna aan het eind gekomen, en was juist aan het vertellen, waarom ik haar Theodora had genoemd, omdat wij namelijk den naam, dien zij noemde, zoo vreemd vonden, toen, zoodra ik het woord » Willie" uitsprak plotseling een gil door de kamer klonk.

Ik schrikte van dien gil, en terstond waren aller oogen naar den kant gekeerd van waar hij kwam.

Doodsbleek, driftig voorover gebogen en met de eene hand Theodora bij den schouder vattende, zat daar mevrouw Haughton. Ook van Theodora's wangen was alle kleur gevloden. Roerloos als twee marmeren beelden, zaten zij tegen elkander over en zagen elkander strak in het gezigt, met woesten twijfel en even woeste hoop in de oogen. Dit duurde slechts een oogenblik; toen rezen beiden als door dezelfde aandrift op. Mevrouw Haughton stak haar armen uit; » moeder!" stamelde Theodora met bevende lippen; en hartstogtelijk snikkende vielen zij elkander om denhals.

Ik zat als in een droom — ik voelde niet, begreep niet, geloofde niet. Eene duizeling beving mij, mijne oogen schemerden; het was alsof ik zou flaauw vallen. Er ontstond een gemurmel van stemmen, maar ik kon niets duidelijk onderscheiden dan dat ik mijn eigen naam hoorde uitspreken.

— Dina, zeide mijn vader haastig. Gij hebt dat portretje. Geef het mij eens.

Ik moest mij inspannen om het medaillon van mijn hals te doen en het aan hem te geven. Nog een oogenblik en ik hoorde een tweeden gil; maar nu was die alleen een vreugdekreet.

— Ja, ja! hoorde ik mevrouw Haughton zeggen, met eene stem haperend en gesmoord van aandoening. Ik wist het wel, ik wist het wel. Dat is mijn kind — mijne Willie — mijne kleine Willie.

En zij drukte het portretje aan hare lippen en zag het aan, gelijk ik zelve het misschien nooit had aangezien.

O, ik had geene verdere bewijzen noodig. Ik had niets meer noodig dan dien enkelen blik, om mij te zeggen dat ik mijn kind verloren had.

Mevrouw Haughton zonk weder op haren stoel en mijne lieveling knielden aan hare voeten en vatte schreijende hare hand. Zij spraken niet meer, en er was ook niemand anders die sprak. Na verloop van eenigen tijd hief kolonel Haughton mijn kind vriendelijk op, legde de hand harer moeder weder in de hare en bragt haar te zamen de kamer uit.

Ik keerde mijn hoofd om en sloot mijne oogen, maar de tranen drongen toch tusschen mijne gesloten oogleden door en rolden over mijne wangen. Terwijl ik schreide en mij — dien avond kon ik dat niet helpen — zoo eenzaam en treurig voelde, sloot eene warme hand met een zachten maar vasten druk om de mijne. Het was Nevill, die naast mij stond, en toen ik zijn vriendelijken handdruk voelde en den blik ontmoette, waarmede hij op mij neerzag, wist ik dat er toch iemand was, die, terwijl hij zich in de blijdschap mijner Theodora verheugde, medelijden met mij kon gevoelen.

Het duurde niet lang of kolonel Haughton kwam terug, en van hem hoorden wij alles wat er te hooren was. Mevrouw Haughton was nog zeer jong met zekeren kapitein Moreton getrouwd en had hem naar Indië vergezeld, waar mijn kind geboren en naar hare moeder Wilhelmina genoemd werd. De kleine was zeer teer,

BATAVIA.

Op den 8 dezer viel de Inlander *Marius*, een ongeveer 22 jarige jongeling, wonende op het land Seliepi, aan den Westerweg naar Buitenzorg, uit een Ramboetan boom, terwijl hij bezig was die vrucht te plukken en bezeerde zich zoodanig, dat hij den volgenden nacht aan de gevolgen van dien val overleed.

— Van Bekasi dd. 10 Januarij wordt ons gemeld:

De Inlander *Totong*, wonende in de Kongsie te Moeara Gembong nuttigde koffij in eene warong in den nacht van den 6den dezer, toen hij opstaande in den omtrek iemand bespeurde. Op zijne vraag: wie zijt gij? bekwam hij tot antwoord ik, doch ook tegelijk eene wond in de borst, waarop hij om hulp riep en verklaarde, dat die wond hem door zekeren *Norie-in* was toegebragt. Deze persoon, een zestienjarige jongeling, bevond zich in den vooravond ter dier plaatse en werd in den nanacht gevangen genomen. Hij ontkent de daad, doch de verdenking valt op hem, omdat de gewonde zijne toegenegenheid had geschonken aan eene vrouw, op wie hij, *Norie-in* vroeger verliefd was.

Totong is op de reis naar het stads verband te Batavia aan de gevolgen dier wond overleden.

— Men meldt ons van (Sumadang residentie Preanger Regentschappen) dd. 8 Januarij het volgende:

Eenige dagen geleden werd de postkar, die de brieven van de West had aangebragt, als naar gewoonte door buffels getrokken, ledig naar Bandong terug gezonden. Op weinige palen afstand van Sumadang werd van buffels verwisseld, doch nauwelijks had de kar zich ongeveer 50 schreden verwijderd, toen de uitgespannen buffels beiden tegelijk, besprongen werden door twee groote koningstijgers. De buffelwachter, het gevaar ziende waarin de dieren verkeerden, had de tegenwoordigheid van geest, een der tijgers met eene brandende flambouw twee slagen op het hoofd toe te brengen, waarna het zijne prooi loslatende, zich verwijderde, dadelijk door zijn makker gevolgd.

De wachter, een jong mensch van ongeveer 24 jaren, was ongewapend. Ondervraagd of hij zich alleen tegenover de beide tijgers ziende, niet door angst en schrik bevangen werd, ontkende hij zulks ten stelligste, zeggende dat op het oogenblik van den aanval hij het besluit had opgevat met de aan zijne zorg toevertrouwde buffels te leven of te sterven. Hem is evenwel opgemerkt, dat een menschenleven, zelfs in het oog van den policieofficier, meer waard is dan twee post buffels.

De eene buffel had eene gapende wond in den buik, ten gevolge waarvan hij kort daarna bezweken is.

Groot zijn de verwoestingen die nog steeds onder Sumadang en Soekapoera door tijgers onder menschen en vee worden aangerigt.

In de afgeloopen maand December had een treffend voorval plaats van de stoutheid dier dieren onder Soekapoera. Bij den schijn van een lampje zat een Inlandsche famille bij elkander, toen eensklaps een groote tijger zich met geweld een toegang banende door de bamboezen pagger der woning, een jongeling van 20 jaren uit hun midden wegrukte en zich langs denzelfden weg met zijn slagtoffer verwijderde. Van schrikt bevangen waagde niemand den ongelukkige ter hulp te snellen, die den volgenden morgen vreeselijk verminkt als lijk werd terug gevonden.

Kort te voren trachtte een tijger in eene andere dessa van hetzelfde regentschap van onder het huis door den vloer naar binnen te dringen. De huisbewoners redden zich op den zolder, een lid der famille, die uit hoofde eener wond aan het been niet konde volgen, achterlatende. Deze achtergeblevene zijne krachten inspannende op het gezigt van het dreigend gevaar, grijpt eene gollok en splijt het ondier met eene wel toegebrgten slag den schedel. Vervolgens den gedooden tijger naar zich toetrekkende, steekt een tweede tijger een grijnzenden kop door de bamboezen van den vloer omhoog. De gollok bewees voor de tweede maal goede diensten en weinige dagen later ontving die onverschrokken man de welverdiende premie van *f* 30,— voor het dooden van twee groote tijgers.

— Van Samarang wordt ons d.d. 6 Januarij berigt, dat in de kampong *Pekantangan*, distrikt Samarang eene Javaansche vrouw, *Bek Senen* genaamd, van drielingen bevallen is, en wel op den 3 dezer van een meisje en twee dagen later, zijnde den 5, van een jongentje en een meisje. Eén dier drielingen is echter reeds overleden.

— Van Pontianak wordt berigt, dat de aldaar te huis behoorende bark *Djoedoel Karim*, ledig en ongeballast, na eene lading zout uitgelost te hebben, onder het oversteken naar het Boeginesche kamp. door een hevige bui was overvallen en omgeslagen, zoodat de kiel boven dreef. De negen zich aan boord bevindende opvarenden sprongen over boord en werden gered, eene vrouw ontkwam door een geschutspoort, doch van den kok, twee vrouwen en een kind werd niets vernomen.

Men wanhoopte reeds aan de redding van het schip, toen de havenmeester *Kater* en de klerk *de Neve*, beide vroeger kweekelingen op de zeevaartschool te Amsterdam als hun gevoelen te kennen gaven, dat zij de ligting van het vaartuig als mogelijk beschouwden. De opvarende van zes zich te Pontianak bevindende schepen werden door de zorg van het plaatselijk bestuur ter hunner beschikking gesteld, den volgenden dag een met zout geladen bark als kielligter gereed gemaakt en reeds gelukte het dien dag het omgeslagen schip gedeeltelijk te ligten en, na drie dagen onvermoeide pogingen, kon het als behouden beschouwd worden. Den 12den dreef die bodem weder en de eigenaar mag het behoud wel aan den moed, kunde en voorbeeldeloozen menschlievenden ijver der beide genoemde heeren dank wijten, wier handelwijze ten deze, naar wij vernemen de betuiging der bijzondere tevredenheid van Z. E. den gouverneur generaal heeft mogen verwerven.

Op den eersten dag der ligting werd het lijk van den kok onklaar in het tuig gevonden en die der drie overige personen op den 11den in een schier onkenbaren staat, ten gevolge der reeds plaats hebbende ontbinding.

— Wij ontvingen het volgende ter plaatsing, waaraan wij gaarne gevolg geven.

Riouw, 3 Januarij. Den 31sten December des vorigen en den 1sten Januarij dezes jaars waren voor het Garnizoen van Riouw en eenige geinviteerde onderofficieren en matrozen van *Z. M. Brik Haai* ware feestdagen.

Des morgens om 11 ure van eerstgenoemden dag zetten zich het Garnizoen en geinviteerden aan eene net gedekte met bloemen versierde tafel, om het ochtendmaal te gebruiken, waarbij aan elk man een flesch bier werd geschonken; onder het drinken van menig toast, het zingen van Volks- en andere gepaste aangename liederen, werd het 1 ure voor het gezelschap de tafel verliet, en zich naar keuze plaatste aan tafeltjes om, hetzij kaart, domino of andere spellen te spelen.

Om 3 ure werd de kat uit den ton geknuppeld en eenige ganzen den kop afgeslagen, waarmede men zich algemeen regt goed vermaakte.

Om 5 ure begaf zich het gezelschap weder aan eene

---

en de doctor zeide dat het klimaat van Indië doodelijk voor haar zou zijn; en zoo was men genoodzaakt om haar, eer zij nog twee jaren oud was, naar betrekkingen in het noorden van Engeland te zenden. Eene Engelsche dienstbode werd met haar mede gezonden, en beide waren aan de zorg van eene vertrouwde vriendin bevolen, die met hetzelfde schip naar Engeland terugkeerde. Deze dame stierf op reis, en noch van het kind noch van de oppasster had men ooit weder eenige tijding vernomen, met uitzondering van de omstandigheid — die door den kapitein van het schip werd bewezen — dat zij in Engeland waren aangekomen. Dit was vijftien jaren geleden. De meid had geld van Mevrouw Haughton en al de kleederen van het kind bij zich, genoeg om haar in verzorging te brengen.

Dit was de geschiedenis der geboorte mijner Theodora.

Ik liet mij zoo spoedig mogelijk naar mijne kamer brengen en lag daar op de komst van mijn kind te wachten, want ik wist wel dat zij komen zou. De maan scheen helder en zacht door het venster, en de schaduw van eenen boom daar buiten zweefde heen en weder wiegende over mijne rustbank, met een zacht gesuis vergezeld, als ware het een wiegelied. Dat zachte gesuis bragt mijn hart tot stilte, en ik bad om kracht om mij te verheugen en niet bedroefd te zijn; en na langen tijd werd ik geheel kalm en bleef toen stil liggen wachten.

Mijne lievelinge kwam eindelijk, maar niet alleen. Hare moeder trad met haar binnen, en hand aan hand kwamen zij naar mijne rustbank en bleven bij mij staan, terwijl de maneschijn op het witte kleedje van mijn kind viel, dat het als zilver glansde. Wij spraken weinig, maar mevrouw Haughton fluisterde eenige vriendelijke, ernstige, liefderijke woorden, die mijn hart streelden en verheugden; en toen liet zij mij met mijn kind alleen.

Mijne lievelinge sloeg hare armen om mijn hals en schreide, en ik, nu bedaarder, stortte al mijne liefde over haar uit en bragt haar zoo ook tot bedaren, en toen spraken wij met elkander en verhaalde zij mij al hare blijdschap. Zij sprak dien nacht eenige woorden, die ik sedert nooit vergeten heb en nooit vergeten zal, woorden die mij dikwijls hebben opgebeurd, die in mijn hart leven, en mij nog even duidelijk en liefelijk in de ooren klinken als toen zij ze uitsprak. God zegene haar — mijn eigen kind!

Zoo helder als ooit rees de zon op om met hare eerste stralen den geboortedag van Arthur te begroeten. En was niets dan vreugde door het geheele huis, blijde gezigten, en vrolijke stemmen die elkander verwelkomden. Er zijn eenige dagen in ons leven, die zich boven alle anderen onderscheiden welke wij ooit gekend hebben; dagen waarop het zonnelicht zulk een gouden glans schijnt te hebben, dat het zelfs de gewoonste dingen, die het beschijnt, een schoonheid mededeelt gelijk wij nooit te voren hebben ontwaard; dagen waarop het frissche koeltje dat boven ons hoofd door de bladeren suist, ons schijnt toe te fluisteren dat wij alle zorgen van het hart moeten werpen, want dat in de groote wereld om ons heen oneindige blijdschap, geluk en liefde wonen. Zulk een dag was deze. Helder en schoon, met den blaauwen hemel, den gouden zonneschijn en het streelende windje, komt hij mij nu nog in het geheugen — een onvergetelijke dag.

Ik was niet zeer sterk, en in den namiddag liet ik mijne rustbank naar een der stilste kamers brengen, en lag daar te rusten, terwijl het gerucht der vrolijke stemmen mij slechts nu en dan uit de verte in de ooren klonk en anders alles geheel stil was. Ik had in den ochtend mijn kind niet veel gezien, maar ik wist dat zij gelukkig was, en ik was dus volkomen tevreden. En ook ik was gelukkig, want het zonnelicht scheen in mijn hart te zijn doorgedrongen, en ik voelde mij zoo dankbaar en zoo gewillig dat alles zoo zijn zou gelijk het was,

(Wordt vervolgd.)

nog schooner versierde en rijk voorziene tafel. De daarbij aan ieder man verstrekte halve flesch wijn, werd even als des morgens onder het drinken van toasten geledigd; een korps goede zangers liet zich bij herhaling hooren, ieder was tevreden, alles was vreugde.

Om 8 ure des avonds begaf zich het gezelschap in eene zeer goed verlichte zaal binnen het fort, alwaar zich Riouws publiek ook vereenigde, geïnviteerd, om de eerste voorstelling van de sedert twee maanden opgerigte liefhebberij comedie bij te wonen.

Niettegenstaande men reeds goede verwachting van dat liefhebberij tooneel koesterde, heeft echter de uitvoering dezelve verre overtroffen.

Er werd meesterlijk gespeeld, het tooneel en de costumes, alles door de acteurs zelve vervaardigd, waren uitmuntend.

Na afloop der komedie werd de oudejaars avond verder onder een glas wijn, met zang en dans aangenaam en kameraadschappelijk ten einde gebragt.

De nieuwejaarsdag werd niet minder aangenaam en op gelijke wijze als de oudejaarsdag gevierd. Het liefhebberij tooneel gaf den avond van dien dag nog eene voorstelling, die aan het publiek veel genoegen verschafte, en daarmede nam het feestvieren, zonder dat er gedurende de meermaals genoemde dagen iets onaangenaams voorviel, een einde.

Hoewel aan den militairen kommandant en overigen officieren van het garnizoen, aan wien wij deze feesten te danken hebben, bij iedere gelegenheid op bedoelde dagen, met ronde woorden hartelijk dank is gezegd, voor hunne onvermoeide pogingen, om, bij het handhaven der strenge krijgstucht, den onder-officier en soldaat het leven toch aangenaam te maken, zoo zeggen wij echter, hun langs dezen weg nogmaals dank, en wenschen ons zelve toe, lang zulk een kommandant en zulke officieren te mogen behouden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

In den laatsten tijd is men meer bekend geworden met ongelukken bij het reinigen van siroopbakken, waterputten en andere diepten.

Er zijn meerdere gevallen voorgekomen, dat de daarin afdalende personen onmiddelijk verstikten, nadat zij den bodem bereikt hadden.

De Natuurkundige Vereeniging is van meening dat zulks aan de aanwezigheid van koolzuur-gaz moet toegeschreven worden, en dat de voorzigtigheid voorschrijft om eenen brandenden obor in die diepte neder te laten alvorens dergelijke reiniging aan te vangen. Wordt dezelve onmiddelijk of binnen weinige seconden uitgebluscht, dan is er gevaar en raadzaam om de persoon die zich in de diepte mogt willen wagen, een stevig touw of bindrotting onder de armen te bevestigen, ten einde hem bij het eerste teeken van onwel bevinden, te kunnen ophalen.

Men acht het niet onbelangrijk de algemeene aandacht hierop te vestigen en den wensch te uiten, dat de districts- en dessahoofden met het gevaar en de te nemen voorzorgen bekend gemaakt worden.

— Wij lezen in de Samarangsche courant van 7 Januarij No. 1.

Omtrent het voorkomende in ons laatste nommer van 1853 nopens den onder-officier, die getracht heeft zich het leven te benemen, (zie *Java-Bode* 1854 no. 1) zijn wij verzocht de volgende teregtwijzing te geven, namelijk dat het meisje waarmede hij vroeger verloofd was hem niet een *zakmes*, maar wel een *gebedenboek* ten geschenke had gegeven.

DE OOSTERSTE KWESTIE.

De nieuwstijdingen omtrent den oorlog zijn zeer belangrijk. *Omar Pacha*, bevindende dat het Russische leger in Wallachye veel kleiner was dan men had voorgegeven en verzekerd dat hetzelve door ziekte en desertie verzwakt was, besloot aanvallender wijze te handelen en met dit doel werd eene leger-afdeeling bevolen te Widdin den Donau over te trekken en eene positie te Kalafat aan te nemen, hetwelk met het meeste geluk tot stand werd gebragt. Op verschillende andere plaatsen werd de rivier door de Turken overgetrokken, in spijt van alle pogingen der Russen, die wel ten zeerste over de stoutheid, door hunne vijanden betoond, verwonderd waren. Men verhaalde in den beginne, dat de Turken alles voor zich uitdreven en werkelijk bragt eene telegraphische depêche de tijding, dat het hoofdleger der Russen geheel vernield, Bucharest verbrand en Prins *Gortschakoff* gevlugt was, de Turken meester van Wallachye achterlatende. Latere berigten toonden de onjuistheid dier tijding aan. Wat echter onwedersproken blijft is het gewigtige feit, dat omstreeks 30,000 Turken den Donau met weinig of zonder wederstand zijn overgetrokken, en dat zij de Russen in verschillende schermutselingen, waarvan er eene achttien uren duurde, hebben verslagen; dat zij de landstreek in de nabijheid van Bucharest, ten gevolge der hevige regens, onbegaanbaar vindende naar hunne kwartieren op de zuidbank der rivier in de beste orde en zonder hindernis terug trokken, na te Kalafat eene sterke magt te hebben achtergelaten, die zich zoodanig verschanst heeft, dat de plaats als onneembaar moet worden beschouwd. De kundigste militairen spreken met hoogen lof over de strategische kennis door *Omar*, *Pacha* bij het openen van den veldtogt ten toon gespreid en voorspellen het gunstigste omtrent zijne toekomstige operatiën.

Weinige maanden geloofde men dat Rusland slechts de minste krachtsinspanning tegenover Turkije had te ontwikkelen, om die versleten mogendheid in stukken te doen vallen, maar de algemeene meening is thans, dat *Nicolaas* eene hardere les zal krijgen dan eenen der overige monarchen in onze dagen te beurte viel.

Een der grootste moeijelijkheden voor Rusland bestaat daarin, dat de oorlog over eene zoo wijde uitgestrektheid moet worden gevoerd. Bepaalde de krijg zich tot de Donausche vorstendommen, alsdan zou de keizer dit in vergelijking eene gemakkelijke taak vinden. Thans is hij verpligt om al de manschappen, die hij slechts eenigzins kan onttrekken om tegen het welgeoefende leger van *Omar Pacha* te strijden, aan prins *Worouzow* op de grenzen van Circassië, waarop de Turken hunne aandacht gevestigd hebben, te zenden.

Gedurende twintig jaren heeft *Nicolaas* de krachtigste maatregelen aangewend, om de dappere bewoners dier bergstreken ten onder te brengen. Leger op leger ging te loor in vruchtelooze pogingen dezen weg naar Perzie te openen en nu schijnt het hoogst waarschijnlijk, dat al de vruchten van die twintig jaren oorlog, waarin men wil dat 150,000 Russen omkwamen, voor hem zullen verloren zijn.

Het Turksche leger in den Caucasus heeft bereids, in deszelfs korten veldtogt, de schitterendste uitkomsten behaald. Zij hebben zich van het fort St. Nicolaas meester gemaakt, waar zij een grooten voorraad wapenen en provisiën vonden, terwijl zij in verschillende gevechten de Russen versloegen.

De algemeene opinie is, dat een algemeene oorlog meer dreigende dan immer is. De overwinningen der Turken zullen hen nog minder dan, voor het begin des oorlogs, geneigd maken vernederende voorwaarden aan te nemen en de Czaar zal onwillig zijn in schikking te treden op een tijdstip, dat hij verpligt zoude zijn geen gering gedeelte van zijne eischen aan Turkye op te geven. Zijn eenige hoop, die hij reeds lang gevoed heeft, bestaat daarin om oneenigheid tusschen Frankrijk en Engeland te zaaijen. Zoo hem dit in dezen tijd mogt gelukken, zoude hij zijn spel kunnen uitspelen.

De laatste berigten uit St. Petersburg zijn, dat *Nicolaas* zeer wenschende, is dat de zaak in der minne geschikt werd en dat hij met genoegen de welslaging der diplomatie zoude vernemen, om Turkye over te halen tot wat door hem »*de billijke eischen* van Rusland" genoemd wordt. Dit is echter alles slechts om tijd te winnen. Hij ziet in, dat hem niet zal worden toegelaten datgene te nemen wat hij begeert, zoo lang Frankrijk en Engeland vereenigd zijn en daarom wenscht hij hen te overreden, dat hij niets onbillijks verlangt.

Een der uitkomsten van de Russische intrigues, met het doel Engeland en Frankrijk oneenig te maken, is de verbroedering der Bourbonsche en Orleansche partijen. Gedurende de twee laatste jaren hebben de ijveraars dier twee familiën te vergeefs eene vereeniging trachten te bewerken, waarvan het eenig gevolg het verwekken van nieuwe onlusten in Frankrijk zoude geweest zijn. Dank der pogingen van de Russische diplomatie is die vereeniging eindelijk gelukt. De monarchisten in Frankrijk zullen nu den kreet doen opgaan: »Er is geen koning dan *Hendrik V* en de Graaf van Parijs is zijn opvolger!" Ieder ziet het doel dezer verzoening op dit tijdstip in en bevroedt dat zij Rusland tegen *Louis Napoleon* dienen moet. Gelukkig echter voor de zaak der vrijheid en regtvaardigheid is, dat de bekendheid van dit doel die pogingen zal doen falen.

Schoon wij vroeger *Louis Napoleon* over menigen misstap berispt hebben, zoo moeten wij thans erkennen dat zijn gedrag in den Turkschen strijd voor onafhankelijkheid zeer prijzenswaardig is.

☞ De *Impartial de Smyrne* behelst het volgende:

Ismael Pacha is met 25000 man, die den Donau zijn overgetrokken, versterkt. Genoemde generaal heeft, zijne positie, die hij zoo dapper veroverde, verschanst en men verneemt niets meer van den vijand. De Russen zijn naar Crakova, de hoofdstad van beneden Walachye, terug getrokken en hebben zich niet meer in den omtrek van Kalafat laten zien.

Gedurende dit alles zat *Omar Pacha* niet stil. Hij bezette en versterkte het voornaamste eiland tegenover Tortokai, tusschen de sterkten van Roustchouk en Silistria en op den 2 November wierp hij op de linkerzijde der rivier 12,000 man, die Oltenitza zonder slag of stoot innamen.

Omar Pacha versterkte deze 12000 man met eenige nieuwe regimenten. Het vertrouwen der troepen is onbegrensd en de wensch, om tot een beslissenden slag te raken vervult aller harten. Men hoort de gebeden van het leger.

Op den 4 Nov., — de dag waarop de bevolking van Constantinopel, in de groote moskee van *Mehemet*, den sultan den titel van *Ghazi* (overwinnaar) opdroeg — naderde het Russische leger. Het bestond uit 24 bataillons infanterie, 3 regimenten cavallerie, 1 regiment kozakken en 32 stukken artillerie, in het geheel 30000 man.

Het Turksche leger nam onmiddelijk zijne maatregelen. Deszelfs centrum werd door *Achmet Pacha*, de regtervleugel door *Mustapha Pacha* en de regtervleugel door *Ismael Pacha* aangevoerd. *Naja Pacha* voerde het bevel over de artillerie.

De strijd was hevig. Hij begon een half uur in den namiddag en woedde meer dan zes uren. De Turken hadden de minderheid maar de edele gevoelens, die hen bezielden, vergoedden hun het gebrek aan manschappen en tusschen 6 en 7 ure was het Russische leger aan alle zijden geslagen en geheel in verwarring.

Eene verbazende hoeveelheid geweren werd op het slagveld achtergelaten, zoo als mede rustingen, ammunitie en verscheidene kanonnen.

Twintig Russische karren waren gedurende 2 uren bezig, hunne dooden en gewonden weg te voeren en 800 ligchamen werden opeen gehoopt.

De eerste tijdingen te Saraskariat ontvangen, meldden het dappere gedrag van de vier bovengenoemde pacha's, zoo ook de namen van *Hussein Bey*, *Hussein Aga*, *Mustapha Aga* en *Arab Aga*.

Volgens bekomen opgave liggen 12000 Russen in het hospitaal.

NEDERLAND.

H. M. de koningin-moeder is den 10 November met eenen extra spoortrein, van Soestdijk in de residentie aangekomen en aan HD. paleis aan het Scheveningsche tolhek afgestapt.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. de Prins van Oranje, met den aanvang des volgenden jaars, zijne studien voortzetten aan de hoogeschool te Leyden, als wanneer in verband daarmede, het 1ste bataillon Grenadiers, waarbij hoogstdezelve als 1ste luitenant is ingedeeld, thans te Delft, naar Leyden zal vertrekken, om aldaar garnizoen te houden, terwijl het 2de bataillon van het 8 regiment infanterie, thans te Leyden, gemeld bataillon te Delft zal vervangen.

— Z. K. H. prins *Hendrik* bevindt zich, zoo men verneemt, te Weimar bij HDs. zuster, de groot-hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, wier gezondheid eenigzins geschokt moet zijn.

— Den 16 November is Z. K. H. prins *Frederik* naar Berlijn vertrokken, om H. K. H. prinses *Frederik* van daar af te halen. HH. KK. HH. worden met HD. gevolg binnen acht à negen dagen in de residentie terug verwacht.

— Men verneemt, dat tot bepaling van den dag der onthulling van het standbeeld van wijlen koning *Willem II*, de terugkomst van Z. K. H. prins *Hendrik* in de residentie wordt afgewacht, die bij deze plegtigheid wenscht tegenwoordig te zijn.

— Men verneemt, dat het Z. M. den koning heeft behaagd, om, gunstig beschikkende op het verzoek van heeren bestuurders der afdeeling 's Gravenhage van de vereeniging *het Metalen Kruis* namens die afdeeling aan Z. M. gerigt, het beschermheerschap dier instelling wel te willen aannemen, met de vergunning tevens om de diploma's der leden van die afdeeling te mogen versieren met het koninklijk wapen van haren hoogen beschermheer.

— *Rotterdam*, 22 Nov. De cholera blijft slepende; ofschoon het getal slagtoffers overal zeer gering is en zich bij een of twee lijders daags bepaald, zoo heeft zij echter in onze stad en in vele andere plaatsen nog niet geheel opgehouden. In Amsterdam, 's Hage, Delft en Schiedam, worden de cholera-gevallen echter steeds zeldzamer; in Dordrecht en Brielle heeft zij geheel opgehouden.

Volgens een rapport der provinciale geneeskundige commissie, residerende te 's Hage, zijn in haar ressort (behalve de hoofdplaats en Delft) de volgende opgaven gedaan:

Leyden	met een totaal van	113	aanget.	en	73	overl.
Gouda	»	» 156	»	»	81	»
Hazerswoude	»	» 144	»	»	56	»
Alkemade	»	» 20	»	»	17	»
Schoonhoven	»	» 47	»	»	27	»
Nieuwkoop	»	» 27	»	»	15	»

Te Groningen zijn van de 6 gevallen 2 doodelijk afgeloopen.

Te Hoogeveen hebben zich, behalve bij een uit Holland aangekomen schipper en zijn gezin, eenige gevallen van cholera voorgedaan.

De cholera heeft zich ook binnen de gemeente Meppel vertoond; den 8sten is eene vrouw daardoor aangetast en denzelfden dag stierf zij. Men heeft daar tot nog toe van geene meerdere gevallen gehoord.

Sedert de bemanning van het oorlogs-stoomschip *Cycloop*, op de brik *Castor* en daarna weder op het wachtschip *Sambre* is overgegaan, heeft zich geen cholera meer onder haar vertoond.

— Te Helmond hebben den 1 Nov. eenige ongeregeldheden onder de werklieden plaats gehad. In den loop van dien dag zijn drie jongelieden, die daaraan deel hadden, in verzekerde bewaring genomen en naar Eindhoven overgebragt. Bij die arrestatie en overbrenging zijn de manschappen der marechaussée herhaaldelijk met steenen geworpen en uitgejouwd, waaraan echter een einde is gemaakt door de komst van een 30tal infanteristen, aan welken bevel gegeven werd om met scherp te laden. Den 2den zijn op nieuw vier der onruststokers gevankelijk te Eindhoven binnengebragt. De regterlijke overheden bevonden zich den 3den nog te Helmond, en men zeide, dat ook de procureur-generaal uit 's Hertogenbosch zich derwaarts zou begeven. — Naar men meldt, is de oorzaak dezer ongeregeldheden niet gelegen in het geringe dagloon, doch zijn dit en de duurte der levensmiddelen door eenigen tot voorwendsel gebruikt, om de arbeidende klasse tegen sommige fabriekanten in 't harnas te jagen.

— In 1851 werd door Z. M. bepaald, dat de uitbetaling van het te goed op het kleedings- en reparatiefonds der onder-officieren en manschappen van het leger, (die volgens de bepaalde reglementen, telken jare op 1 November moest plaats hebben) voortaan alléén zoude geschieden bij definitieve afrekening of bij het aangaan van eene nieuwe verbindtenis, aangezien de jaarlijksche uitbetaling in meer dan één opzigt als nadeelig bevonden was, èn voor den man èn voor het belang van de dienst.

In aanmerking nemende de tegenwoordige duurte der levensmiddelen en het daaruit voortvloeijende bezwaar voor de gehuwde militairen, hebben eenige chefs van korpsen démarches gedaan, om die bepaling, althans voor de gehuwde militairen op te heffen, ten einde hen in de gelegenheid te stellen zich voor den winter te provianderen. Het ministerie van oorlog heeft dit bereids toegestaan.

— Naar men verneemt heeft Z. M. een besluit genomen ten opzigte van het huwelijk der officieren bij de landmagt, die geen deel nemen in het weduwen- en weezenfonds. Voortaan zullen de officieren, die op deze wijze huwen, teruggave kunnen verzoeken van een gedeelte van de geconsigneerde som, door den minister van oorlog geëischt, op vaste goederen of kapitalen, ten hunnen naam staande, aangewezen; voorts zal die som voortaan niet meer dan een jaarlijksch inkomen van *f* 400, in plaats van de thans bepaalde som van *f* 600 behoeven op te leveren.

— Te Amsterdam is thans voor de correctionele regtbank behandeld de zaak van *S. A. Dwars*, schrijver van de vermakelijke curieuse Roomsche Poppenkast beschuldigd van het schrijven van een onzedelijk pamphlet. De bekl. werd door Mr. *Cohen* bijgestaan. De teregtzitting had met gesloten deuren plaats. Na het getuigenverhoor en het erkennen van het geschrift door den schrijver, wat den hoofdinhoud betreft, bij welk getuigenverhoor de beschuldigde te vergeefs getracht heeft eenen getuige te wraken, zijnde de drukker van het werk, heeft Mr. *Cohen* als verdediging hoofdzakelijk aangevoerd, dat de zaak was een *procès de tendence* zoo als in latere regeringsjaren van *Karel X* in Frankrijk helaas! zoo vele geweest waren; dat in allen gevalle onbewezen was, dat de besch. het geschrift zoo als zulks gedrukt was, zou hebben geschreven; dat al mogt het geschrift plat wezen, het doel niet strafbaar is, de strekking te verschoonen en de stijl niet in de strafwet valt; dat het geschrift bovendien geheel is overgenomen uit andere schrijvers, als van Marnix van St. Aldegonde waarvoor besch. niet aansprakelijk is; en dat er eindelijk geen *dolus* bestond. De subst.-officier van justitie Mr. *Hartogh*, heeft de beschuldiging volgehouden en 6 maanden gevangenisstraf geëischt.

De regtbank heeft den 17den uitspraak gedaan en aangenomen, dat de inhoud van het pamphlet eene zedelooze strekking had en dat het niet ter zake afdoende was, dat sommige plaatsen uit andere schrijvers waren overgenomen, of dat de bekl. zich voor iedere uitdrukking niet bepaald aansprakelijk stelde, omdat de vervolging wegens de geheele strekking van het boekje plaats had, en dienvolgens, geheel overeenkomstig het requisitoir van het Op. Min. den schrijver veroordeeld tot 6 maanden cellulaire gevangenis en twee boeten elk van *f* 150,—.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 11 Januarij 1854, No. 3.

— Den 15 November is te Maastricht overleden, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van ruim 60 jaren, de heer *J. Le Bron de Vexela*, gepens. gen. maj. titulair van het O. Ind. leger, ridder der Militaire Willemsorde 3de kl. en van de orde van den Ned. Leeuw. Zijne roemvolle loopbaan, zijn dapper en moedig gedrag zoowel in de Javasche oorlogen, als in Staats-Vlaanderen gedurende den Belgischen opstand, zijn algemeen bekend, en deden den overledene rangschikken onder de verdienstelijkste officieren van het Nederlandsche leger.

Den 16 November is het stoffelijk overschot met militaire eer ter aarde besteld. De slippen werden gedragen door den generaal-majoor *van Tol*, en de kolonels *Storm de Grave*, *Kraaijenhoff* en *Pisiusse*. Ook de commissaris des konings en een groot aantal officieren volgden den lijkstoet.

ENGELAND.

De koninklijke familie zal, naar men verneemt, even als de hertog en de hertogin van Braband, tot den 22sten November te Windsor blijven en dan naar Osborne vertrekken. Het hof zal in laatstgenoemde plaats vertoeven tot den 8sten December en vervolgens veertien dagen in de hoofdstad doorbrengen. Den 22sten December keert het weder naar Windsor terug, om daar het kersfeest te vieren. De hooge Belgische gasten moeten hun vertrek op den 8sten December bepaald hebben.

— De feestelijke inwijding van den lord-mayor werd den 9den November met het gewone luisterrijke banket in Guildhall besloten. De redevoeringen gedurende den maaltijd waren onbeduidend; alle redenaars waren eenstemmig van gevoelen, dat Engeland eene vredelievende staatkunde vervolgen moest, zoo lang zijne eer geen oorlog eischte.

— Naar men zegt, zullen bij het Britsche leger drie veldmaarschalken benoemd worden; lord Combermere en lord Beresford, welke laatste reeds maarschalk van Portugal is, zullen waarschijnlijk den maarschalksstaf ontvangen. Van de drie generaals, die in 1846 tot veldmaarschalken benoemd werden, zijn sedert reeds twee, *Nugent* en *Grosvenor*, gestorven. Generaal sir *G. Drummond* is thans de oudste generaal in dienst.

— De vier Israëlitische geldwisselaars, die gemeenschappelijk besloten hadden geene Oostenrijksche banknoten in te wisselen, omdat de regten hunner geloofsgenooten in Oostenrijk zoozeer beperkt zijn, hebben, op voorstel der heeren *A. Spielman en Co.* en ten gevolge van de welwillende ontvangst der Weener-deputatie bij den Oostenrijkschen keizer, besloten dezen maatregel weder in te trekken.

— Er is op Mansion-house te Londen eene meeting gehouden, ten einde maatregelen te beramen, waardoor aan prins *Albert* een standbeeld verzekerd wordt, en wel op de plaats, waar het glazen paleis voor de wereld-tentoonstelling gestaan heeft. De lord-mayor der hoofdstad bekleedde daarbij het voorzitterschap. Er zijn verscheidene besluiten voorgesteld en aangenomen, als ook brieven voorgelezen van den graaf van *Aberdeen*, den hertog van *Argyll*, den hertog van *Norfolk* en andere voorname personen, waarin deze hunne goedkeuring aan het doel der meeting te kennen geven. Er is bereids voor 5000 pd. sterl. ingeteekend.

— De verjaardag van het buskruidverraad is in de hoofdstad op de gewone wijze gevierd. De poppen, die men bij die gelegenheid gewoon is te verbranden, stelden dit jaar keizer *Nicolaas* voor. Te Exeter heeft dit feest aanleiding tot eenige ongeregeldheden gegeven, waarbij verscheidene policie-agenten gekwetst zijn. Aldaar bestaat namelijk de gewoonte, om op het plein der hoofdkerk een vreugdevuur aan te leggen en er de beeldtenis van den een of anderen personaadjen te verbranden. De policie wilde deze buitensporigheden dit jaar beletten en liet daarom aan den anderen kant der stad een vuurwerk afsteken, ten einde eene afleiding aan het volk te geven. Deze voorzorg baatte evenwel niet. Toen het vuurwerk afgestoken was, verzamelde het gepeupel zich op het plein; het wilde zijn vreugdevuur hebben. De policie had het daartoe bestemde hout in beslag genomen en in eene herberg geborgen. Doch de menigte bestormde de herberg, maakte zich, in weerwil van den tegenstand der policie, van het hout meester en ontstak het vuur op het plein. Men dacht de hulp der gewapende magt te moeten inroepen. Verschillende inhechtenisnemingen hebben er plaats gehad.

— Volgens den *North British Mail* hebben verscheidene schepen uit Leith, welke in Kroonstadt liggen, van den Engelschen consul in St. Petersburg de waarschuwing ontvangen, zich zeilvaardig te houden, ten einde, in geval van nood, binnen vier of vijf uren met of zonder lading te kunnen onder zeil gaan.

FRANKRIJK.

De keizer en keizerin zijn den 12den November, ongeveer ten 4 ure, op het paleis van Fontainebleau aangekomen, waar zij werden begroet door den bisschop van Meaux, den maire, den vice-prefect en de hoofdofficieren van het garnizoen. De ontvangst, bijzonder van de zijde van het verzamelde volk, was zeer hartelijk. Men wil weten, dat de keizer, gedurende zijn verblijf te Fontainebleau, ook een uitstapje zal doen naar zijn domein Lamothe-Beuvron, in Sologne, dat hij in geen 1½ jaar heeft bezocht. Eene telegrafische linie tusschen Fontainebleau en Parijs, veroorlooft den keizer om ieder oogenblik met zijne ministers te corresponderen.

De feesten te Fontainebleau zijn slechts het voorspel van die, welke gedurende het wintersaizoen te Parijs zullen plaats hebben. Er zullen een aantal soirées en bals op de Tuileriën en door al de ministers gegeven worden. De senaat en de wetgevende vergadering zullen mede niet achterlijk blijven.

Nadat men het aanvankelijk in twijfel getrokken had, of de Russische gezant te Parijs wel eene uitnoodiging zou erlangen om zich naar Fontainebleau te begeven, vernam men later, dat de keizer de invitatiën over twee dagen verdeeld had en dat die gezant slechts voor den tweeden dag uitgenoodigd was. Thans verneemt men weder, dat de Russische gezant geen gebruik van die uitnoodiging zal maken »uithoofde van ongesteldheid''. Daarentegen heeft de Turksche gezant de geheel exceptionnele uitnoodiging ontvangen, om van 20 tot 30 dezer te Fontainebleau te komen doorbrengen.

— Naar men verneemt zal de heer *Balabine*, Russisch staatsraad en gewezen secretaris van de Russische legatie te Constantinopel, worden toegevoegd aan de Russische ambassade binnen deze hoofdstad, ten einde er ad interim met het gezantschap zelf belast te worden, voor het geval, dat aan den heer *de Kiseleff* een verlof mogt worden gegeven.

— De prefect van policie en de Turksche gezant, hebben dezer dagen het kerkhof Père Lachaise bezocht, ten einde er een terrein te kiezen, dat voortaan zal dienen tot eene Turksche begraafplaats.

— Het is thans officieel bekend geworden, dat op nieuw tien bataillons jagers van Vincennes zullen worden gevormd. Het personeel van het leger zal daardoor echter geene vermeerdering ondergaan, doordien de ligte infanterie in gelijke mate zal worden verminderd.

— Nopens den wijnoogst verneemt men, dat hij slechts een derde van een gewonen oogst oplevert, terwijl de kwaliteit tevens middelmatig is, slechts enkele localiteiten, met name Puy-de-Dôme en Ardèche, zijn gelukkiger geweest. Bordeaux klaagt bovendien over den eigenaardig scherpen smaak, die ditmaal den wijn ongunstig onderscheidt.

— De *Moniteur* deelt de bijzonderheden mede van een coup de main van den zeekapitein *Baudin*, kommandant van het Fransche Station, op de westkust van Afrika, tegen een der voornaamste dorpen, gelegen tusschen den linker-oever der rivier van groot Laho en den regter-oever van die van Assinië. De bevolking van dit gedeelte van West-Afrika beletten, door gewapende aanvallen en allerlei andere middelen, de bevolking van het meer binnenwaarts gedeelte, om handel te drijven met de Franschen, in het handelskantoor van groot Dassam, zoodat onderscheidene malen plundering en moord daarvan het gevolg waren.

Den 14 September ontscheepte eene kolonne van 250 soldaten infanterie en 250 matrozen, die het dorp Boé vernielden, en 2 a 3000 vijanden op de vlugt joegen. Weinige dagen daarna kwamen de hoofden der vijandige stammen vergiffenis smeeken, en betaalden onmiddelijk het gevorderde vee, als schatting. De Franschen hebben daarbij 2 dooden en 16 gewonden gehad.

Andere volkstammen in de nabijheid, die zich tot dus verre ook vijandig betoond hebben, hebben hierop almede hunne onderwerping aan den dag gelegd, en maatregelen zijn genomen, ten einde voortaan te beletten, dat zij hunne vorige vijandige gezindheid weêr aan den dag leggen.

DUITSCHLAND.

In Baden duren de oneenigheden met de hoogere geestelijkheid nog voort. De regering heeft een besluit afgekondigd, waarbij de aartsbisschop en de overige hoogere geestelijken zoowel met gevangenisstraf als geldboeten worden bedreigd, ingeval zij mogten blijven volharden in hunnen weêrstand tegen de bestaande wetsbepalingen en de daarop steunende bevelen van den prins-regent. De regering heeft wijders beslag gelegd op de bisschoppelijke kas en voorloopig de betaling geschorst van de toelagen, die zij uit de schatkist geniet. In dit besluit, wordt aan de lagere geestelijkheid de toezegging hernieuwd, dat de regering haar krachtdadig zal blijven beschermen tegen elke eventuele vervolging, die door den aartsbisschop tegen haar mogt worden gerigt, uithoofde van hare onderwerping aan de besluiten van den prins-regent. In weêrwil hiervan is, op bevel des aartsbisschops, door een kapellaan van den kansel de banvloek tegen de leden der hoofd-commissie, voor de zaken der Katholieke eeredienst openlijk afgekondigd. De geestelijke werd dadelijk gearresteerd en in de gevangenis gebragt.

— Den 9den dezer heeft een besluit des groothertogs, betreffende de geschillen met den aartsbisschop van Freiburg, het licht gezien. Tot nader bevel zal een speciale commissaris der regering benoemd worden, zonder wiens goedkeuring geene door den aartsbisschop zelven of in zijn naam uitgevaardigde verordening afgekondigd, voltrokken of erkend mag worden. De stedelijke directeur Barger te Freiburg is tot dien post benoemd.

— In Wurtemberg schijnt de geestelijkheid tot toegeven geneigd te zijn.

— Graaf *Isenburg*, de schoonzoon van den keurvorst van Hessen, had dezer dagen eene woordenwisseling met den minister *Hassenpflug* gehad en begaf zich 's avonds na het diner naar diens woning, om hem daarover te onderhouden. Daar de heer *Hassenpflug* reeds naar den schouwburg was, liet de graaf hem daar uit roepen, nam hem onder den arm, wandelde met hem naar het exercitie-plein en vroeg hem daar nogmaals, of hij zijne woorden van den vorigen dag volhield. Toen de heer *Hassenpflug* dit tamelijk grof bevestigend beantwoordde, trad de graaf eenige schreden terug, nam den lakkei, dien hij bij zich had, een stok af en begon daarmede den minister zoodanig af te ranselen, dat hij om hulp schreeuwde. Eenige voorbijgaande burgers kwamen op dit geschreeuw toesnellen, waarop de graaf zich tot hen wendde, met de woorden: »Lieve menschen, ik ben graaf *Isenburg* en thans bezig den minister *Hassenpflug* af te rossen.'' Daarop ging hij met zijne executie op de onbarmhartigste wijze voort, zoo lang er nog een stuk van den rotting over was en stapte daarop bedaard naar huis, den gevreesden eersten minister, druipende van bloed en met builen aan hoofd en aangezigt bedekt, achterlatende.

Deze gebeurtenis heeft groote ontsteltenis ten hove veroorzaakt. Daar de minister onmiddelijk last gaf den graaf te arresteren, heeft deze zich in allerijl uit de stad verwijderd. Wat hem tot deze, in allen gevalle onwettige daad gebragt heeft, is nog niet genoeg bekend; men sprak aanvankelijk van eene weigering des ministers, om zekere gravin *von Wächtersbach* in den Keurhessischen vorstenstand te verheffen. Later is door dagbladen gemeld, dat de graaf als krankzinnig beschouwd wordt en in een krankzinnigen gesticht overgebragt is.

RUSLAND.

Volgens berigten uit St. Petersburg is den 9den dezer in Zarskoye-Selo, in tegenwoordigheid van de geheele keizerlijke familie, de Goddelijke zegen over de Russische wapenen plegtig ingeroepen. Den 10den heeft het hof zich naar Gatshina begeven en zal den 6den December naar St. Petersburg terugkeeren.

— Twaalf aanzienlijke Britsche handelaars, te Petersburg gevestigd, hebben aan den minister van finantien in Rusland een dankadres namens hunne landgenooten ingediend, ter zake der verzekering, gegeven van de eerbiediging van den eigendom der Britsche onderdanen. Zij geven tevens hunne dankbaarheid te kennen voor de bescherming, welke zij altijd in Rusland hebben genoten. Dit stuk is gedagteekend 8 November.

ZWITSERLAND.

De Zwitsersche dagbladen houden zich op nieuw ernstig bezig met het bespreken van het geschil met Oostenrijk. De instandhouding van de afsluiting der grenzen van Tessin en de toenemende nood in dat kanton, worden zelfs door de meest gematigde als hoogst bedenkelijk voor de toekomst beschouwd. Zij houden het mede daarvoor, dat zoodra de Russisch Turksche geschillen vereffend zullen zijn, en Oostenrijk van die zijde de handen meer ruim zal hebben, door deze mogendheid nog andere vijandelijke maatregelen tegen Zwitserland zullen worden genomen, om hare eischen door te zetten. Deze vrees is zeer toegenomen sedert het militaire kordon onlangs door nieuwe troepen aanzienlijk is versterkt.

— Op het voorbeeld der Nederlanden, wil men thans in Zwitserland onderscheidene kleine meiren droog maken. De kosten worden op 10 millioen franken begroot.

SPANJE.

De komst van den maarschalk *Narvaez* in de hoofdstad heeft geene verandering te weeg gebragt in den staatkundigen toestand des lands. Eenige organen tot de linker partij behoorende, schrijven den maarschalk vijandige oogmerken jegens het tegenwoordige kabinet toe. Hoe dit zij, het ministerie schijnt besloten te zijn, om op den wettelijken en constitutionnelen weg voort te gaan, dien het ingeslagen heeft, sedert zijn eerste optreden, tot groot genoegen van alle gematigde mannen.

Voorts spreken de tijdingen uit Spanje van pogingen, door de Carlisten aangewend, om een inval in Katalonie te doen. Men had dus troepen naar die streek gezonden. De verwikkelingen in de Levant schijnen de mannen van die partij de hoop te hebben ingeboezemd, dat het mogelijk zou zijn verandering in den toestand van dat land te brengen.

PORTUGAL.

Dona Maria II da Gloria Jeanne Charlotte Leopoldine, Isadora da Cruz Grancoise Xavière da Paula Michaela Gabriella Rafaëla Louise Gonzaga, koningin van Portugal, is den 15 Nov. in het kraambed overleden. Zij werd geboren den 4 April 1819 en overleed dus in den ouderdom van ruim 34½ jaar. Zij was de dochter van dom *Pedro* I, keizer van Brazilië, verwekt bij zijne eerste gemalin, de aartshertogin *Leopoldine* van Oostenrijk. Na den dood van haren grootvader *Johannes* VI, kwam zij reeds op 2 Mei 1826, op den Portugeschen troon, en werd in 1827 verloofd met dom *Miguel* haar oom, die de constitutie bezwoer en het regentschap aanvaardde. Toen echter de koningin in 1828 Brazilië verliet om naar Europa te stevenen wierp dom *Miguel* het masker af, liet zich als absoluten koning van Portugal proclameren en belette de koningin in haar land voet aan wal te zetten, waardoor zij zich genoodzaakt zag naar Engeland de wijk te nemen. Daar werd haar door *George* IV koninklijke eer bewezen, doch zij kon geen bijstand tegen den overweldiger van hem erlangen, vermits het Engelsche ministerie hem zelfs begunstigde. Zij keerde daarop met hare vriendin *Amelia* van Leuchtenberg, naar Brazilië terug, waar zij bleef tijdens haar vader ten gunste van zijn zoon dom *Pedro* II, afstand van den Braziliaanschen troon deed en tegen dom *Miguel*, ter verdediging der regten zijner dochter, ten strijde trok. Dom *Pedro* overwon, waarna de koningin in het herwonnen Lissabon, in 1832, haren intogt hield. Eerst in Mei 1834, verklaarde dom *Miguel* van zijne aanspraak op den Portugeschen troon af te zien; hij vertrok naar Italie; eenmaal aldaar aangekomen, verhief hij echter weder het hoofd en werd zelfs door den Paus als koning van Portugal erkend. Intusschen neigde *Pedro* I ten grave; de kracht om te regeren begaf hem, waarna de Cortes, die daarvan door hemzelven kennis bekwamen, de koningin meerderjarig verklaarden, waardoor aan de vele intrigues en de talrijke aanzoeken om het regentschap een einde kwam. Onmiddelijk daarop begon zij zelve van huwelijksplannen te gewagen; reeds vroeger had de hertog *Karel August Eugenius Napoleon* van Leuchtenberg haar hart weten te verwerven. Werkelijk werd het huwelijk met den hertog in Nov. 1834 gesloten, en den 27 Jan. 1835 plegtiglijk gevierd. De hertog won zeer snel in de volksgunst en werd door de koningin tot pair en opperbevelhebber der krijgsmagt benoemd. Deze laatste benoeming was in strijd met de constitutie; de Cortes kwamen er tegen in verzet, doch op hetzelfde tijdstip werd de hertog ziek en stierf op 28 Maart 1835, dus na eene echtverbindtenis slechts van een paar maanden. Den 9 April 1836 trad de koningin andermaal in het huwelijk met den zoon van den hertog *Ferdinand* van Saxen-Coburg Kohary. Zeven kinderen en wel vijf zoons en twee dochters, waren de vrucht dezer echtverbindtenis. De oudste, dom *Pedro* van Alcantara, werd geboren den 15 Sept. 1837.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Texel 9 Nov. Gerardus Jacobus, H. B. C. H. Ruijsch, v. Hartlepool n. Hongkong, als bijlegger. Dolphijn, C. B. Brandligt, v. Tjilatjap.

Vlissingen 8 Nov. Mercurius, W. D. Veeneman, v. Batavia (n. Middelburg).

Vertrokken.

Brouwershaven 5 Nov. Gertrude, J, Lourens, n. Batav.

Hellevoetsluis 6 Nov. Cornelis Smit, H. W. Ruhaak, n. Hartlepool.

8. Kon. Ned. Yachtclub, E. von Lindern, n. Hartlepool. Johanna Louise, C. D. Popken, n. Soerabaya.

18. Nederland, F. Ruiter, n. Hartlepool.

19 Zes Gezusters, G. H. Ruhaak, n. Batavia.

20, Maria Magdalena, F. H. Popken, n. Batavia.

Texel 6 Nov. Walvisch, T. Schut, n. Londen. Zeemeeuw, H. L. Kayzer. n. Liverpool.

12. Bantam, F. H. Klein; Waalstroom, J. O. Wijnmalen, beiden n. Batavia. Stad Utrecht. F. P. J. Jaski, n. Liverpool.

18. Arlequin. C. A. Malbrone, (bijlegger v. Delfshaven) n. Londen.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis : Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist. C. E. Hoeksma, n. Batavia.

Nieuwe Diep : Buitenzorg, K. D. Bruining, n. Batav. Susanna Christina. J. J. Stolte, n. Liverpool.

Vreemde Havens.

Londen 4 Nov. Wilhelmina Catharina, de Groot Stiffry, n. Port-Philip; vertrok den 9den v. Deal.

5. Hollands Trouw, Kreije. n. Sydney; vertrok den 9den v. Deal.

6. Cornelia, Deinum, n. Melbourne; Henriëtte Elisabeth Susanne, Knappert, n. Adelaïde; vertrokken beiden den 11den v. Deal.

8. Edouard, de Winter, n. Adelaide; vertrok den 11den v. Deal. In lad. West-Kapelle, Roderkerk, n. Melbourne.

9. Delta, Kunst, n. Port-Philip, vertrok den 13den v. Deal.

11. Walvisch, Schut, v. Amsterdam; in lad. n. Adelaide.

12. Ridderkerk, Holtee, n, Port-Philip; vertrok den 17den v. Deal.

15. Doctrina en Amicitia, Haagsma, n. Sydney. Vier Gezusters, Verschuur, n. Port-Philip.

16. Arlequin. Malbrone, v. 't Nieuwe Diep; in lad. n. Sydney. Oud-Alblas, Kruymel, n. do. Prins Hendrik, Smit, n. Launceston.

18. Bato, Broeksmit, n. Hobart-Town.

Ramsgate 4 Nov. Johanna Cornelia, Agchenbach, (v. Londen) n. Melbourne.

Deal 3 Nov. Beurs van Rotterdam, Veenstra, (v. Londen) n. Melbourne,

4. Hongkong, Keuker, (van Londen) n. Melbourne. Hugo Grotius, Glazener, (v. do.) Geelong.

5. Hendrik Wester, Reynders; Vice-Admir. Gobius, Zwart, beiden (v. Londen) n. Hobart-Town.

Bij *Deal* 3 Nov. Azia, Abrahams, v. Amst. n. Batav.

5. Henriette Geertruida, Buys, v. Amsterd. n. Java.

9. Klasina, Browning, v. Hartlepool n. Hongkong.

16 Mercator, van der Meulen, v. Hartlepool n. Hongk.

Bij *Folkestone* 4 Nov. Johanna, Bek, v. Rott. n. Cardiff.

Bij *Singels* 6 Nov. Vier Gebroeders, Vonck, v. Hartlepool n. Batavia.

Portsmouth 18 Nov. Otto, Gronnebeck, v, Batavia n. Hamburg).

Falmouth 6 Nov. Regina, Ingerman, (v. Londen) n. Adelaide.

Liverpool 3 Nov. Aand van Nes, Carssiens, n. Sydney.

4 Elisabeth Antoinette, Besier, n. Melbourne.

11. Almelo, Aufn'orth, v. Amsterd., in lad. n. San Francisco, Cornelia, Visser, n. Adelaide.

12. Sumatra, Grivel q.q., v, Dordrecht, in. lad. n. Port-Philip.

18. Zeilkl. IJstroom. Steenveld, n. Sydney.

Hartlepool 8 Nov. Johanna Maria, Lupcke, n. Batav.

12 Cornelis Smit. Ruhaak, v. Rotterdam.

13 Mercator, van der Meulen, n. Hongkong.

New-Castle 11 Nov. H. Willebrordus, de Boer, naar Singapore.

Hamburg 15 Nov. Faust, Sahlberg, n. Batavia.

Brake 31 Oct. Livonia, Hunteman, v. Batavia.

Nantes 17 Nov. Zebre, Gendson, n. Batavia.

Havre 4 No. Astrato, Varquain, n. Batavia.

Gibraltar 2 Nov. Clementine, Gordon, v. Sumatra n. Genua.

Boston 23 Oct. Medora, *Lord*, v. Sumatra.

San Francisco 20 Sept. Veronica, Welger, n. Hongkong.

24. Monteny, Crew, v. Batavia.

26. Seneca, Veenhagen, v. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam, naar Batavia, Admiraal van Kinsbergen, A. Glazener. naar do., Samarang en Soerabaya, Elise Susanne, N. A, Bijkama. naar do, en do. Maria Elise, M. van der Putten; naar Padang, Jan van Galen, P. H. de Boer.

Amsterdam, naar Batavia, Java's Welvaren, H. Wittebol. naar do. Nijverheid, E. L. Kerkstra. naar do, Samarang en Soerabaya, Castor, P. F. Lange. naar do. do. en do., Albatros, K. P. Haasnoot. naar do. en Macassar, Eensgezindheid, K. Haasnoot. naar Melbourn en Sydney (N. Z.-W.), Bellatrix, A. P, Sandberg Jr. naar do. en do. Ambarawa J. Buykes.

Dordrecht, naar Batavia, Samarang en Soerabaya, Jan Schouten, J. Coening Meijen.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 22 Nov. 1853. Koffij heeft zich sedert onze laatste berigten merkelijk verbeterd, hoofdzakelijk voortspruitende uit de berigten betreffende de kleine oogsten op Java en Brazilië. Over het algemeen zijn de houders zeer geretireerd, waardoor de omzettingen niet van belang zijn. De noteering is als volgt; goed ord. Maatschappij Java $30^1/_2$ c., goed blank 31 à $31^1/_2$ c., geelachtig en geel 32 à 35 c., groen 31 à 34 c., particulier Java ord. à goed ord. $29^1/_2$ à 30 c.

Ruwe Suiker. De veiling door de N. H. M. op 17 dezer te Amsterdam gehouden, bedong bruin en blond 25 c. en wit 50 à 75 c. hooger als Sept. De omzettingen in dit artikel waren 675 krandj. en 2297 matt. Java per *Thomas Chadwich* 50 c. onder 19 Sept. van boord. 2;9 krandj. zeilende per *Vriendschap* 25 c. onder 19 Sept. De markt is vrij vast en er wordt zeer weinig aangeboden.

Thee. De kooplust voor dat artikel wordt meer en meer opgewekt door de voortdurende rijzing te Londen waardoor zich de prijzen verder verbeterden althans voor ord. zwarte soorten. Voornamelijk in Chinesche Congo had eene levendige tweedehands handel plaats en men betaalde het laatst voor ordinair 90 à 93 c., goed ord. 95 à 98 c., vrij goed 100 à 105 c. doch de betere soorten en groen vonden weinig attentie. Ook in Java Thee werd zeer weinig gedaan.

Rijst bleef veel gevraagd voornamelijk voor buiten 's lands doch de geringe disponibele voorraad heeft de omzettingen sterk belemmerd daar dezelve zonder dat zeer belangrijk zouden geweest zijn. De prijzen hebben sedert onze laatste berigten weder eene verhooging ondergaan van 75 c. à *f* 1,— men betaalde voor ongep. blank Java *f* 9,50 à *f* 10,— gep. *f* 10,50 à *f* 11,—.

Specerijen. In Peper hadden eenige omzettingen plaats meest tot $25^1/_2$ c. Witte Peper schaars en op 58 à 60 c. gehouden. Voor fijne Specerijen bestond genoegzaam geen kooplust niettegenstaande de prijzen weder iets zijn teruggegaan, althans Notenmuscaat N°. 1 wordt tot 212 c. aangeboden. Foelie nominaal en Nagelen mede zonder eenige vraag en niet dan tot lagere prijzen te plaatsen.

Java Indigo onveranderd maar met zeer weinig omgang.

Kamfer flaauw, Japansche à 70 c. en Chinesche à 65 c. aangeboden doch niet dan circa 5 c. lager zoude men kunnen verkoopen.

Tamarinde blijft zonder handel.

Cuboben vast op $72^1/_2$ c. maar tot nog toe is die prij[s] niet te bedingen.

Staranijs tot 56 c. te koop.

Radix Galanga onder *f* 16,— niet te koop.

Rhabarber blijft steeds veel gevraagd en tot stijgend[e] prijzen wordt de voorraad langs hoe meer uitgeput. D[e] notering is 100 à 240 c. voor kwaliteit.

Cassia Lignea. Er was voor kistjes tot 78 c. veel vraa[g] en alles wat tot dien prijs te koopen was, is grif genomen. Matjes zijn à 76 c. aan de markt. De voorraad is zee[r] gering. Van Cassia Lignea Vera was veel vraag voo[r] uitvoer; men bedong grif voor gewone kwaliteit 30 c en voor Tigablas 38 à 40 c.

Geconfijto Gember blijft tot 60 à 65 c. aan de markt.

Java Kaneelolie is onder *f* 4,50 niet meer te bekomen.

Gom Dammer flaauw en niet dan tot verlaagde prij[zen] te verkoopen. Gomelastiek ondervond op nieuw tot klimmende prijs veel vraag. De omzet zoowel zeilende als in loco bedroeg te zamen circa 36,000 kil. van *f* 57.— tot *f* 60,—, tot *f* 61,— à *f* 62,— blijft te koop. De opinie voor het artikel is gunstig en algemeen verwacht men nog hooger prijs.

Banca Tin. Door terughouding der houders heeft men voor kleine orders hoogere prijzen moeten besteden en zijn afgedaan, 80 blokk. tot *f* 71,50 en 600 blokk. tot *f* 72,—; men houdt nu op *f* 73,—.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Januarij 6	Nederl. Indisch	Indramaijoe.	Gouw Tjoeijseng.	Cheribon		
» —	Nederlandsch	Johanna Hendrika	Hoek	Geelong		B. Kopersmit en co.
» 8	»	Cortgene.	Scott	Cheribon		Reynst en Vinju
» —	Nederl. Indisch	Almansoor	Sech Jahus	Indramayoe		Coulster
» —	» »	stooms. Java	Batten	Soerabaya.		Maclaine, Watson en co
» —	» »	Z. M. stooms. Samarang	luit. t/z. Gobius	Muntok		
» —	Nederlandsch	Wilhelmina	van der Zweep	Rotterdam		van Ommeren, Rueb en co,
» 9	Nederl. Indisch	Z. M. stooms. Batavia		Singapore.		
» —	Nederlandsch	stooms. Koning der Nederlanden.	Ciertus	Melbourne		Maclaine, Watson en co.
» —	Nederl. Indisch	Batavia.	Tan Ingiok	Cheribon		
» —	» »	Tartar	Sim Pie			
» 10	» »	stooms. Tjitarum				
» —	» »	Atiat Ulrachman	Sech Osman	Bencoelen.		D. N. Buys en co.
» 11	» »	Al Aloewi	Sech Bafadel.			Coulster

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij 6	Engelsch	Woodland Castle.	Barclay.	Singapore
» 7	Nederlandsch	Mary Goddard,	Koens	Rotterdam
» —	Hamburgsch	Maria Christina	Voss.	Nederland
» —	Nederl. Indisch	Bientang Timor	Hadjie Ismael	Sambas
» —	Amerikaansch	oorl. schip John Kannedy		Koessellende naar de Noord
» —	»	oorl. schoener J. Fenimore Cooper		»
» —	Engelsch	William Simpson	Skenley	Londen
» —	Nederlandsch	Fathoor Rachman	Said Asegaf	Soerabaya
» 9	» »	Ellen	Levert	Samarang
» —	» »	Marzoek	Said Sehak	Cheribon
» —	Nederlandsch	Quatre bras	Bondix	Samarang
» 10	Zweedsch	Mary.	Asander	»
» —	»	Sydpool	Soderberg	Stockholm
» —	Nederlandsch	Sirius	Mulder	Soerabaya
» —	Nederl. Indisch	st. Banda	Schmidt	Samarang en Soerabaya
» —	» »	» Ambon	Hugenholtz	Padang en Bencoelen
» —	» »	» Java	Batten	Singapore
» —	Nederlandsch	Gelderland	van Oosterom	Samarang

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Gelderland *.	van Oosterom.	Amsterdam via Samarang	Haager en Schuurman
»	Hendrika	Admiraal.		Reynst en Vinju
»	Drie Vrienden	Anderson		Pitcairn, Syme en co.
»	Maria *	van Wyk	Amsterdam via Soerabaya	van Ommeren, Rueb en co.
»	Wilhelmina *	van der Zweep		»
»	Vertrouwen *.	Pott.		Maclaine. Watson en co.
»	Stad Tiel	Derks		G. Suermondt en co.
»	Koning Willem II *	W. Blankert	Rotterdam via Samarang	Maclaine, Watson en co.
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder		G. Suermondt & co.
»	Elisabeth & Jacoba *	Zeeman	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	California *	Jaaki	Nederland via Samarang.	B. Kopersmit & co.
»	Johanna Hendrika *.	Hoek		»
»	Zwaluw *	Luteijn		de Weerdt Ruyl en co.
Nederl. Indisch	stooms. Banda	Schmidt	Soerabaya en Samarang	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Ambon	Hugenholtz	Padang en Bencoelen	»
» »	Naim Balhair.	Said Asegaf.	Soerabaya.	Coulster
» »	Cecilia	Hamdja Noordig.	Golf van Persie	»
» »	Almansoor	Sech Jahim		»
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
» »	Fathool Hair	Said Alkaf		
» »	Generaal Chassé.	Rehling	Australie	Paine, Stricker en co.
» »	Lachmodie	Sech Sahat	Palembang	Coulster
» »	Tadjiel Moeloek.	Sech Habes	Soerabaya.	D. N. Buijs en Co.
» »	Atiat Ulrachman	Sech Osman		»
» »	Ocy Sinjo	Kwee Samiang.	Cheribon	John Pryce en co.
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso.		
» »	Alfulk	Sech Baradja.	Soerabaya en Samarang	Coulster
» »	Indramayoe.	Gouw Tjoeyseng.		
» »	Batavia	Tan Ingiok		
» »	Tartar	Sim Pie		
» »	Al Aloewi	Seid Bafadel		
Engelsch	Jane	Henderson.	Londen.	Maclaine, Watson en co.
»	Lowell	Meacon	America	»
»	Helen Mary	R. Legg		Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Cyane	Burmeester.	California	Maclaine, Watson en co.
Fransch.	Cecilie	Ferrand	Nantes via Samarang	G. Suermondt en co.
Hamburgsch	Arion	R. Keiser.	Kaap de Goede Hoop	Bahre en Kinder
»	Hannibal	Hoump	China via Soerabaya	Busing, Schroder en co.
Zweedsch	Patria	Hermann	Nederland.	»
»	Oscar I.	Mork	Cowes	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Emilie	Wulff	Soerabaya.	G. Suermondt & co.
Deensch	Valkyrim.	Strandgaard	Kopenhagen.	Paine, Stricker en co.
»	Wodan	Mattheissen		Metzendorf, Wilmans en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java :* de heeren *de Brauw. — Riess. — Willett. — Scheltema en kinderen. — van Eybergen. — Z. M. troepen.*

Met Z. M. stooms. *Batavia :* de heeren *Dun Canson. — Caspers. — Dummeler.*

Met het Ned. schip *Wilhelmina :* de heeren *D. A. Rayn en familie.— Kessler. — Hoogendam.* — de jonge heer *J. Merghardt.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Hamb. schip *Maria Christina :* de achtergeblevene matroos van het Hamb. schip *Meteor,* gend. *P. Wood.*

Met het N. I. schip *Fathoor Rachman :* de jonge jufvr. *W. J. Hofman.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Siam per wangkang schip *Kim Hapseng* gez. SeE. 800,000 ps. gezt. kemboong. 5 pic. gedr. schaartj. 2 do. do. visch. 1300 pies. aardewerk. *Lim Ketjoan.*

Uitvoer.

Naar London per eng. schip *William Simpson* kapt. S. kenleij.

$197^{62}/_{100}$ pic. sapanhout. 7175 do. rijst. 30 do. rotting. 230 do. gomelastiek. 4 do. buffelhoorns. $31^1/_2$ do. notenmuscaat. 8 do. foelie. $4^1/_2$ do. paarlmoer. 40 do. gomelastiek. 85 do. buffelhuiden. 100 do. zwart peper. 100 fl. kajoe poetie. olie. 1785 ps. buff. huiden. *Martin Dyce en co.*

1 kt. portwijn. 10 tonn. ijzer ballast. *aan boord gebl. lad. v. London.*

Naar Nederl. via Samar. per ned. schip *Quatre bras* kapt. Bondix.

10 vs. zilver munt. 174 kn. ruwe katoen. 26,000 waalsche klinkers. 97 kn. witte katoen. *aan boord gebl. lad, bestemd voor Samarang* 200 pic. tin. 2 vn. gez. vleesch. *N. H. M.*

Naar Stockholm via Samarang per zweed. schip *Marij* kapt. Asander.

2450 pic. suiker. 117 do. koffij. 25 do. rotting. *Metzendorff, Wilmans en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.